

Seminare 4 - gr 133

MORFISM = funcție care „se poartă bine” cu structura

IZOMORFISM = morfism inversabil, al cărui invers e și el morfism

STRUCTURI IZOMORFE = structuri între care \exists măcare un izomorfism.

①

$\mathcal{F} = \{f: X \rightarrow \mathbb{Z}\}$, $X = \text{mult. nevidă arbitrară}$

$$f+g: X \rightarrow \mathbb{Z}, (f+g)(x) = f(x) + g(x)$$

Ce structură e $(\mathcal{F}, +)$?

Evident, date $f, g \in \mathcal{F}$, $f+g$ e o funcție corect. def.

Fie $f, g, h \in \mathcal{F}$. Fie $x \in X$

Atunci $(f+g)+h, f+(g+h): X \rightarrow \mathbb{Z}$, iar

$$\begin{aligned} ((f+g)+h)(x) &= (f+g)(x) + h(x) = (f(x) + g(x)) + h(x) = f(x) + g(x) + h(x) = \\ &\Rightarrow "+" \text{ e asoc pe } \mathcal{F} \quad (1) \end{aligned}$$

Fie $f, g \in \mathcal{F}$. Fie $x \in X$. Atunci $(f+g)(x) = (g+f)(x)$

$$f(x) + g(x) = g(x) + f(x) = \text{md}$$

"+" e comut pe \mathcal{F} (2)

Notăm $\phi: X \rightarrow \mathbb{Z}$, $\phi(x) = 0$, $\phi \in \mathcal{F}$. Fie $f \in \mathcal{F}$, $x \in X$

$$\text{Atunci } (f+\phi)(x) = f(x) + \phi(x) = f(x) + 0 = f(x), f+\phi = f$$

$$\phi + f = f + \phi = f \Rightarrow \phi \text{ e el. neutru. (3)}$$

Fie $f \in \mathcal{F}$. Considerăm $g: X \rightarrow \mathbb{Z}$, $g(x) = -f(x)$; $g \in \mathcal{F}$, $x \in X$

$$\text{Atunci } (f+g)(x) = f(x) + g(x) = f(x) - f(x) = 0 = \phi(x)$$

$$\begin{aligned} \text{deci } f+g &= \phi \\ g+f &= \phi \end{aligned} \Rightarrow g \text{ e simetricul lui } f \rightarrow "+" \text{ coboară el. sim. (4)}$$

din (1), (2), (3), (4) \Rightarrow grup abelian.